

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Če-
trtek in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

RODES ZMAGAL EDINO V TEMNAMENJU

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 10.

CHICAGO, ILL., TOREK, 24. JANUARJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

SV. OČE ZASPAL V GOSPODU.

Dasi so naši ameriški časniki že v soboto dopoldne proglasili papeža mrtvim, umrl je sveti oče še le v nedeljo zjutraj ob šestih ali po našem ameriskem času nekako ob 10. polnoči v soboto zvečer.

Zadnji torek se je prehladil in dobil je influenco združeno z bronhialnim katarom. V sredo je že imel visoko vročino nekako 105 stopinj Farenheita. Kardinal Gašpari, državni tajnik, se je vstrašil, ko je prišel k svetemu očetu in ga našel jako slabega. Vendar močna volja svetega Očeta je hotela s silo premagati bolezen. Še le v sredo popoldne je sveti Oče res legel — da nikdar več ne vstane — na svojo smrtno posteljo. Drugo jutro, v četrtek mu je nekoliko odleglo in vročina je padla nazaj na 100 stopinj. Zdravniki so dobili novo upanje. Vendar takoj se je pokazalo, da se vnetje širi po vratu vedno dalje v pljuča in v četrtek večer so bila vsa desna pljuča vnetja in gnoj se je začel delati po pljučih, katerega pa visoki bolnik ni mogel izkašljati. Zdravniki so mu dali močna zdravila, da bi se izkašljalo, vendar zdelo se je, kakor bi Bogžja previdnost odločila njegovo smrt, vse ni nič pomagalo. V petek popoldne mu je bilo zelo slabo. Večkrat se je pokazala velika razburjenost, da ni mogel mirno ležati. Slednjič je prosil za svete zakramente za umirajočega. Vsi kardinali mesta Rima se so se takoj zbrali in z vso slovesnostjo so nesli sveto popotnično svetemu Očetu. Ko je sveti oče z veliko pobožnostjo sprejel vse svete zakramente za umirajočega, govoril je še nekoliko besedi s pričujočimi kardinali in se potem poslovil od njih. Vsi so videli, da je sveti oče izgubljen, da je smrt neizogibna. "Ako me Bog še potrebuje za svoje svete namene", je rekel, "ne bojim se nadaljnega trpljenja. Ako je pa Bog drugače odločil z menoj, ne bojim se tudi smrti!"

V soboto mu je bilo zelo slabo in skoraj celi dan je bil v nezvesti. Od časa do časa se je zavedel in videlo se mu je, da nezmerno trpi. Takoj dopoldne se pa začeli že švigati v brezlični brzjavi na vse strani, da je umrl. Ker je bila sobota, in so posamezna uredništva bila v naglici za senzacionalna poročila, tako je prišlo, da so ga hitro v soboto zjutraj že razglasili mrtvim. Vendar se je proti večeru v soboto še zavedel. Po vseh cerkvah Rima se je zanj molilo.

Zvečer nekako ob dvajsetih je bil še zdravnik pri njemu. Vendar ko se je sveti Oče zavedel, je rekel svojim služabnikom, naj gredo spat. "Do zjutraj je še daleč. Šesta ura je še daleč! Pojdite spat."

Ob tricert na eno po noči je imel Msgr. Migona še v predsobi sv. mašo za svetega Očeta. Sv. Oče se je svete maše z veliko pobožnostjo udeležil. Takoj za njim je maševal kardinal Giorgi. Med sveto mašo kardinala je pa sveti Oče izgubil zavest. Nekako ob petih zjutraj se je zopet zavedel in tožil, da je zelo žejen. Ko so mu dali krepilne pijače, se je dvignil na postelji za trenutek. Toda takoj je omahnil nazaj na blazino popolnoma izmučen in velika vročina in mrzlica ga je prišla. Ko je bil tako v omotici, je prosil za obleko, da se bo oblekel. V tem bi imel priti kardinal Calderari, da bi imel sveto mašo. Prosil je tudi, da bi ga obrili. Nekako ob pol šestih je pa postal naenkrat smrtno bled in telo je začelo postajati bolj in bolj mrzlo. Vsi navzoči so začeli moliti molitve za umirajočega. Tedaj je sveti Oče izgubil popolnoma zavest in videlo se mu je, da je začel bojevati svoj smrtni boj. Težko sopenje in pojemajoče srce je pričalo, da se bliža smrt. Ob šestih je bilo ravno, ko je še enkrat globoko zdihtnil in glava je omahnila in — svetega očeta ni bilo več. Papež Benedikt XV., eden izmed največjih papežev je — umrl.

Zdravnik Cherubini je stopil k smrtni postelji in potipal žilo, poslušal srce, potem se je obrnil k okolustojecim in rekel slovesno: "Njegova svetost je prenehala živeti!" Vsi navzoči so padli na kolena. Msgr. Rocca, intimen prijatelj svetega očeta, je padel jokaje k postelji in kardinal Giorgi, veliki penitencijar, je začel moliti molitve za umrlega. Ko so bile te molitve končane, pristopil je k postelji princ Aldobrandini, poveljnik častne nobel garde papežev, ki je po predpisih sprejel mrtvo truplo svetega očeta v svojo oskrbo; da preskrbi vse potrebno za mrtvaški oder. Na to se je oglasil veliki zvon pri svetem Petru in žalostno oznanjal celemu svetu novico, da svetega Očeta Papeža Benedikta XV. ni več.

Tako je umrl mož, katerega ime bo ostalo v zgodovini človeštva neizbrisno kot angelja miru, ki bo pričal, kako je božja previdnost po svojem namestniku na zemlji klicala narode k miru in k ljubezni. Pa ga niso hoteli poslušati.

Takoj na to so bili obvešeni o smrti vsi uradni zastopniki Vatikana po celem svetu po brezličnem brzjavi. Enako so bile obveščene vse vlade sveta.

21. novembra 1854 v palaci Tagliavacche v Genovi je bil rojen sin Markezi Hedvigi della Chiesa (v slovenščini bi rekli Cerkenik.) Zdravnik, ki je bil pri porodu se je izjavil, da je dete preslabotno, da ne bo živelo. Zato so ga takoj doma krstili ni sicer je dobil ime Jakob della Chiesa. Njegova mati je vendar vse poskusila in vse žrtvovala, da mu je življenje ohranila. "Dete mora živeti!" je rekla in res ga je ohranila. Dolgo časa je bilo dete res zelo slabotno, sledujoč po nekoliko letih se je začelo pa krepkeje razvijati. Šestdeset let pozneje pa je bilo to slabotno dete, ki se je razvilo v krepkega mladeniča, duhovnika, kardinala, izvoljeno kot namestnik Kristusov na zemlji in kot naslednjik sv. Petra kot papež Benedikt XV.

Ko je umrl papež Pij X., njegov predhodnik, njegovega imena ni nihče imenoval kot naslednjika. Bil je komaj nekoliko mesecev preje imenovan kardinalom. Ko je bil izvoljen za papeža je njegova 80 letna mati še živel. Ko je izvedela to novico je šla v cerkev in se je zahvalila Bogu za to milost, kajti to je bil že drugi član iz te družine, ki je bil papež. Prvi je bil Inocencij VII. Toda kardinal Jakob della Chiesa, ko je izvedel, da je on izvoljen na to vzvišeno mesto, je jokal, in zaklical: "Tako strašno odgovorno službo za tako slabotne možgane!"

Vendar danes strmi vse svet nad velikim duhom tega največjega moža najbolj nemirne dobe sveta. Vse strmi nad njegovo modrostjo in razumnostjo.

Sv. Oče Benedikt je bil izvoljen za papeža prvi mesec po začetku svetovne vojne in umrl je pa nekoliko tednov pozneje, ko se je končala konferenca, ki je bila samo njegova ideja — razovrželna konferenca, ko bi lahko rekli, da se je svetovna vojna končala.

Če se je kdaj na svetu pokazalo očito, kako Bog vlada svet po svojem namestniku na zemlji sv. Očetu papežu, se je to pokazalo pri sedanjem sv. Očetu Benediktu XV. Kako je ves svet za časa vojne kričal proti Vatikanu, naj se odloči za eno ali drugo stranjo vojske. Kako so se narodi med seboj tožili pred njim, da bi ga bili pridobili za eno ali drugo stran. Vendar nadčloveško je bilo, da je vstrajal v središču, da je ostal neutralen in klical vsem narodom enako: mir! mir! mir!

Da celi čas vojska je vršil svojo dolžnost, ne kot sodnik narodov temveč kot kralj miru svojo veliko misijo ljubezni. Objemal je vse narode z enako ljubeznijo in z enakim sočutjem. Ruski jetniki so mu bili enaki pri srcu, kakor italijanski. Boljševike je enako svaril k pravičnosti, kakor Francoze. Da, celi čas vojske je stal sredi tega strašnega prelivanja krvi kot užaljeni Oče nesrečne družine, ki se je med seboj prepirala in klala.

Ko je bil Jakob della Chiesa 13 let star se je prvič izrazil svojemu očetu, bogatemu aristokratu, da bi rad postal duhovnik. Očetu je bila ta sinova želja jako neljuba, ker je želel, da bi njegov sin postal odvjetnik. "Počakaj še s svojo odločitvijo", mu je rekel, "in nadaljuj svoje studije. Ko odrasteš si morda premisliš."

Ko je bil 21 let star stopil je v Koproniški kolegij v Rimu, kjer je bil po 4 letih posvečen v duhovnika. Takoj po novi maši je stopil v kolegij za duhovnika nlemenitega stanu. Potem je postal tajnik velikega kardinala Rampolla, ki je bil pod velikim Leonom XIII. državni tajnik. Kardinal Rampolla je na snozal velike diplomatične zmoglosti mladega svojega tajnika in imenoval ga je državnega podtajnika. V tem času je imel več važnih in imenitnih mest. Papež Pij X. ga je imenoval nadškofom v Bologni in ga sam posvetil v škofa v Sikstinski kapeli, kot tak je postal kardinal in papež.

Papež Benedikt XV. je bil jako slabotne postave, majhen in suh. Desno ramo je imel vedno nekoliko višje kakor levo. Njegovo obnašanje je kazalo na veliko nervoznost in slabost. Vendar njegova duševna energija in njegov veliki duševni veličnost tega duševnega velikana.

Daš je bil sv. Oče sin nlemenitške družine, vendar je bil vedno mož naroda in narod. Imel je veliko usmiljenje do revežev in do zatiranih.

Da, s sv. Očetom Benediktom XV. je sv. cerkev izobila silno veliko. Vendar njegovo delo ho ostalo. V tem velikem času je postavil za sv. Cerkev podlago, ki bo začetek krasne prihodnosti. "Religio denonulata", opuščena vera" je bilo njegovo ime no preroku redovnika Malahije. Toda njegov veliki duh je pripravljal to "religio denonulata", da bo sedaj lahko nastopil njegov naslednik "fides intrenida", "neustrašena vera", to ho sv. vera krenko izbojevala vse sovražnike in vsa nasprotstva h končni zmagi.

V tem, pa lahko rečemo: "Umrli je napež! Živio novi napež!" Umrli je Benedikt XV. prišel ho nov mož na krmilo in krmilil se Cerkev dalje skozi vse razburjene valove sovražstva in nasprotstva h končni zmagi, zakaj: Ti si Peter skala! In na to skalo bom zidal svojo cerkev in neklanska vrata io ne bodo zmagala. Tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva!"

MEDNARODNI BANKIRJI HOTELI ZANETITI REVOLTO V MEKSIKI.

New York, N. Y., 23. jan. — Denarnim mogotcem na Wall Street-u in drugod ni dovolj, da s svojimi načrti povzročajo doma in drugod razne občutne krize, odkaterih je posebno revnejši delavski sloj posebnoprizadet, ampak silijo še drugam v razburjeno Meksiko in skušajo povzročiti nemire. Tako vidimo sedaj, pred javnostjo razkrinkane mednarodne bankirje, ki so baje imele svoje umazane prste v ozadju za meksidanskem revolucionarnem gibanjem.

Kakor govore razkritja teh homatij, je bil general Pablo Gonzales nekako sredi mesca avgusta 1921, povabljen na tajno konferenco svetovnih bankirjev v New York, kjer se ga je baje naprosilo oziroma imenovalo za glavarja bodoče revolucije, katere namen naj bi bil prevreči sedajno meksikansko vlado, ki ji načeljuje kot predsednik general Obregon. Vsa javnost je ogorčena in vse časopisje razen onega, ki je službi newyorških financirjev, ostro obsoja mogotce na Wall street-u. Zalega, ki se pase kakor troli na stroške in izkoriščanje drugih revnejših, hoče povzročiti povrhu še krvoprolitja in sovraštvo med narodi. Iz tega je tudi prav lahko sklepati, zakaj da Združene države niso še priznale sedajne meksikanske vlade, ki je ena najboljših, kar jih je bilo na krmilu že več desetletij. Gotovo je, da prsti teh mednarodnih bankirjev segajo zelo daleč. Kdo ve če nimajo pod svojim vplivom tudi one, ki imajo v rokah bodočnost naše države.

ZA PIVO IN LAHKA VINA.

Znana ameriška zveza graditeljev cest in prometnih zvez je danes sprejela posebno resolucijo, v kateri apelira na vse svoje ude širorom Združenih Držav, da naj nastopijo in prosijo za proizvodnjanje piva in lahkkih vin.

WASHINGTON POMAGA STAVKARJEM.

Predsednik John L. Lewis, se je danes vdeležil posebne seje v Washingtonu z načelnikom Labor departmenta, kjer sta razmotrivala o deportiranju premogarjev v West Virginia, za časa tamkajšne stavke v minulem letu. Predsednik je dobil, kakor pravijo poročila zagotovilo, da se bo pričelo s takojšno preiskavo po tamošnjih okrožjih in, da se bo kaznovalo glavne krivce, ki so povzročili to nezgodo, skušalo se bo na zadostiti onim, ki so trpeli po nedolžnem. Bomo videli, koliko bo imelo vspeha to obetanje?

(Nadaljevanje na 3. str.)

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Papež Benedikt XV.

Papežstvo je božja naredba. Božja previdnost si je izbrala ta način da vidno rodi človeštvo, da ga svari in oči, da ga opominja in mu kaže pot. Po svojem namestniku govori Gospod Jezus celemu človeštvu in mu izraža svojo sveto voljo.

Vendar pa nobena ustanova na svetu ni toliko sovražena, kakor je ravno papežstvo. "Peklenka vrata", sovražne moči pač dobro vidijo, da bi gotovo zmagali nad človeštvom, samo ko bi te "skale" ne bilo. Toda samo ta "skala" jim je na poti. Odtod to besno njih nasprotstvo. Vendar če se je božja ustanova papežstva nekaj pokazala v zgodovini človeškega rodu, se je pokazala pri tem sv. Očetu. Veliko misijo božje volje je imel izvršiti. Nastopil je ob začetku vojske in legel je v grob, ko se je končala zadnja poveljska mirovna konferenca — razoroževalna konferenca v Washingtonu, ki je bila samo njegova ideja in njegov uspeh.

Svetovna vojska je imela namen uničiti vpliv katoličanstva: Nemški Luteranizem je začel to vojsko s pomočjo prostozidarstva, da bi bil za Lutrov stoletni jubilej zatriumfiral in zadal katoličanstvu in papežstvu seveda smrtni udarec.

Toda vojska je minila, Luteranizem je na tleh, framosonstvo ni doseglo svojih ciljev, papežstvo je bilo pa na tolikem višku slave, kakor že dolgo ne. Vse vlade so se po vojski obračale proti Vatikanu za pomoč in za svet. Vse so skušale dobiti Vatikan za se, na svojo stran. Vse vlade so poslale v Vatikan svoje zastopnike. Še Wilson, naš predsednik, je šel tja in se mu poklonil.

To je bil trijumf, na katerega smo vsi katoliki lahko ponosni. Vse to je pa Bog dosegel po velikem duhu, katerega je navdihnil svojemu namestniku na zemlji, papežu Benediktu XV.

Mrtev leži ta veliki mož v Vatikanu. Vendar njegov duh bo ostal. Njegovo delo za spravo in pomirjenje sveta bo ostalo.

Zato, dasi katoliki žalujemo za tem velikim možem. Vendar vemo, da četudi je papež umrl, toda papežstvo ne umrje, to je večno.

Katoliški Slovenci po celi Ameriki, gotovo berete angleške razne dnevnike in časnike po naselbinah, po katerih živite. Ali opazate velikanstvo zanimanje ameriških drugovercev za smrt sv. Očeta? Ali opazate s kolikim spoštovanjem in zanimanjem pišejo o njem? Naj bi umrl, kdor koli na celem svetu, o nikom ne bi listi ne pisali tako lepo in toliko, kakor o sv. Očetu, našem duhovnem vladarju. Dasi žalujemo ob njegovi krsti, kaj ne, vendar smo ponosni, da smo člani tolike cerkve, kateri celi svet daje tako krasno sprichevalo.

In sedaj pa primerjajte to pisanje ameriških drugoverških in brezverskih listov z našimi slovenskimi odpadniškimi listi, pa boste videli, kakšno sodbo si boste naredili o njih. Videli pa boste tudi, kako moramo iti katol. Slovenci nevstrašeno in navdušeno naprej za našo sv. katoliško stvar.

Sv. Oče Benedikt XV. naj pa počiva v miru!

Iz slovenskih naselbin.

Springfield, Illinois. — Prazniki so minili in ameriški Slovenci radi poizvejo, kako so se ljudje imeli po raznih naših naselbinah. Springfieldski Slovenci so letošnjo zimo vsi srečni. Nobene nevarne bolezni ni bilo, dela dokaj dovolj in zagradelji tudi še obilo veselja. Marsikateri še ima "nekaj" v kleti, kar klobasi in kislemu zelju v želodcu prav dobro ustreže. Vreme je bilo na božič zelo ugodno in lepo. Nikomur ni bilo težko iti v cerkev in se po stari krščanski navadi Gospodovega rojstva veseliti. Notranjščina naše slovenske cerkve je sedaj pač silno lepa. Ravno za božič je tukajšnji cerkveni slikar Šanbaher izvršil svoje lepo delo. Stene in strop so v oljnatih barvah blede rumene. Nad glavnim altajem je mojsterska slika predstavljajoča sv. križ s kelihom, sv. hostijo, pšeničnim klasjem in vinsko trto z jagodami... znaki največjih in najsilnejših skrivnostij naše sv. vere. V sredini stropa se blišči v zlatu in nežnih barvah Najsv. Ime z gorečimi žarki, ki razsvetljujejo temo nevere in prinašajo luč evangelija. Glavni altar, križev pot, stoli in obhajilna miza so na novo varnišani, in vse, kar je lesenega v cerkvi,

na novo pobarvano. Stroške za to prenovljenje, \$500, je poravnal neki prijatelj in dobrotnik naše cerkve za božično darilo našemu župniku in nam faranom. Bog naj obilo povrne a blagodušni dar!

Prvo sv. Obhajilo spreobrnjenecv.

Rano sv. mašo smo imeli na božič ob petih zjutraj, kakor je tukaj v Springfieldu v vseh katoliških cerkvah običajno. Cerkev je bila polna vernikov, ki so že zgodaj prihiteli molit k jaslicam. Slavnosti dneva se je pridružila milost Božja. Štirje spreobrnjeneci in sicer trije možiki in ena gospa so po sv. evangeliju z gorečimi svečami v rokah klečali pred glavnim altajem ter se na glas odpovedali prejšnji krivi veri in slovesno prisegli na knjigo sv. evangelij, da bodo ostali zvesti edino pravi in zveličavni cerkvi Kristusovi. Šestnajst majhnih deklet v belih oblacihih, z venci na glavi in gorečimi svečami v rokah, je klečalo okoli novospreobrnjenecv. Kakor so isto srečno noč, ko se je rodil Rešenik na ta svet, angelji pastirjem naznanjali osrečevalno vest, tako so tudi ti majhni "angeljčki" v svojih nedolžnih oblacihih vernikom predstavljal te presrečne nove kristja-

ne. Bolj primerne dneva bi si ti mladi kristjani pač ni mogli izbrati kot je dan rojstva Gospodovega, da povabijo novorojenega Odršenika v svoje srce v slovesnem prvem sv. Obhajilu! Gorečnost teh izvoljencev Gospodovih nam je bila živa pridiga, kako se je kristjanu treba pripraviti za vreden prejem te neizmerne skrivnosti naše sv. vere. Izmed možkih, ki so pristopili k naši krščanski veri, sta bila dva oženjena in eden samski. Gospa je profesionalna pevka, Mrs. Gary Westenberg, s svojim glasom znana po celi državi in zunaj državnih mej. V zadnjem času je imela pogodbno kot cerkvena pevka — solistinja z visoko plačo v Prvi Presbiterijanski cerkvi za pet let. Pogodbi se je odpovedala, da bi sledila klicu Dobrega Pastirja, ki jo je povabil v skromno cerkvico sv. Barbare, da bi se tam združil z njo v Sv. Obhajilu. Mr. Westenberg, njen mož, je dober praktičen katoličan, a do zadnjih par dni pred božičem mu ni bilo znano, da je njegova žena že hodila dolgo časa k poduku. Še le par dni pred božičem mu je razodela skrivnost svojega srca za božično darilo!! Gospod je bil nepopisno srečen in vesel. Pristopil je tudi z njo k mizi Gospodovi na dan njenega prvega Sv. Obhajila. Ko se je gospa Westenberg par dni pred vstopom v katoliško cerkev poslovila od svojega protestantskega župnika in mu naznanila svoj namen, je je ta segel v roko in jej čestital, da se je odločila za "edino pravo cerkev Kristusovo". Naprosil jo je, naj se ga spominja v svojih molitvah. G. župnik Mažir je v svoji pridigi primerjal te mlade kristjane onim srečnim pastirjem, ki so sledili klicu angeljev in šli počastiti novorojeno Dete. In modrim iz Jutrove dežele, ki so hiteli za svitlo zvezdo in se poklonili Kralju neba in zemlje. Tako smo tedaj v duševnem veselju tukaj pri Sv. Barbari obhajali Rojstvo Našega Odršenika in Gospoda. Kakor slišimo, je naš g. župnik po Novem letu že zopet začel z podukom za novi "razred" spreobrnjenecv za velikonočno nedeljo... Nesrečni Slovenci milost Božjo zametujete in z nogami teptate... pagani in krivoverci pa to od naših bratov zaniževano milost spoštljivo sprejemajo in goreče poljubljajo v dosego časne in večne sreče! Mladi kristjani, molite za nesrečne Slovence!

Bazar za Slovensko cerkev. Skoraj vse priprave so dovršene za veliki bazar v prid naše Slovenske cerkve. Bazar se boče vršil v soboto, dne najstarejšega februarja v državnem arzenalu. Razni tozadevni odseki že delajo s "polno paro." Med drugimi praktičnimi dobitki oddal se boče tudi nova Ford Touring karr, tikel za 50c. Bratje Slovenci, ki se želite pridružiti misijonskemu delu za rešitev Slovencev in njih otrok v Springfieldu, pišite po tikete na naslov: "St. Barbara's Church, Springfield, Illinois."

Novo leto pri governerju. V tej deželi je običajno, da ob novem letu prezident in governerji vseh držav objavijo vabilo, da dan po novem letu sprejemajo svoje podanike v svojih palačah, v medsebojno izražene noveletnih voščil in obnovljenje starih prijateljskih zvez. Okoli pet sto ljudi se je odzvalo povabilu našega governerja, Len Smalla. Bili so to odlični visoki uradniki in njihove gospe in predsedniki raznih organizacij. Med številnimi oficirji v uniformah sta bila tudi dva generala. Ob strani polkovnika Franka Taylor si videl tudi našega rokaja g. Mažirja v uniformi vojaškega kaplana 130. peš. polka. Sprejem je trajal od treh do šestih popoldan v državni dvorani governerjeve palače. Generalni Adjutant Frank Dixon je predstavljal posamezne obiskovalce governerja in njegovi ženi. V državni obednici so

hčere in žene višjih državnih uradnikov stregle gostom s "punch" in drugimi priključnimi sladščinami. Fino izvežbani orkester je sviral klasične komade. Po poklonitvi so se gostje razposedli v raznih stranskih sobanah ter po prijateljsko kramljali. Slišal si spomine na preteklost. Razmotrivalo se je stališče sedanjega časa in marsikateri pogled je bil namerjen tudi v bodočnost. Govorica je nanesla na nove države v Evropi in vojni kaplan g. Mažir je pač moral odgovorjati na sto vprašanj glede naše Jugoslavije.

Poročevalec.

Barberton, Ohio. — Vi vsi "redaktarji" ki pišete katoliške "cajtengje" Edinost in druge ste pa res hudobni ljudje, ker enomer trdite da je list Prosveta brezverski in protikatoliški list. Za božjo voljo pogledjte vendar Prosveto od 31. dec. 1921. in jan. 13. 1922. pa bode te takoj videli, da ni tako, kot vi trdite. V teh dveh številkah razklada nek Frank B. iz naše naselbine krščanski nauk. Rojak Martin Ž. pa se hvali, da opravlja škofijske posle oz. da on predstavlja duhovnike. Da je temu res tako, bodem navedel par stavkov iz dopisov teh dveh rojakov in potem sami sodite in se nasmejajte. Frank imenuje tam duhovnike "hajduke", takoj za tem pa piše o njih: "Če bi oni (misli namreč duhovnike) res vpoštevali PRAVI (no ali vam nisem povedal) prvotni krščanski nauk, bi opustili vse koristolovstvo in se oprijeli svojega božjega (No!) dela, za katerega so postavljeni. In zopet: "Kdaj se je že Kristus boril zoper kapitaliste po Judeji in jih preganjal iz Jeruzalemskega templja i. t. d. Dalje, ko pograva afero spredenega duhovnika Schmidt-a, piše o njem: "Znano je, da on ni imel trdne vere v rimsko katoliško cerkev i. t. d. In zopet: "Ako bi bil stvar priče misliti od kraja in globoko (da, da, misliti in verovati) bi ga vsa stvar ne pritirala do usodnega njegovega konca, električnega stolca v Sing Singu. Nadalje zopet piše: "Miha je tudi pozabil na nauk Kristusov: Ljubi sovražnike. Zatem pa, ko piše o nekem škandalu, zopet pokaže vero v Boga s tem, da pravi: "Ali zna Bog koliko jih ostane za stenami." Toraj fant pripozna, kot se vidi Boga in njega vsevednost. Kristusa in njegove nauke. Mogoče je, da nosi še celo molek saboj in moli kadar ima priliko. Ker pa hoče biti tudi "napreden" (?) in da se ne bi zameril Prosveti oz. ker se je mogoče bal, da bi šel njegov dopis v koš, je pa tudi napisal to le: "Če bi duhovščina vedela in imela kake dokaze o Bogu i. t. d. Ker pa ti "hajduki" ravno toliko vedo o vse-mogočnemu bitju, kot novorojeno dete, zato so si postavili Boga in hudiča kot vzor in bojazen nevednemu ljudstvu. Francetu bi svetoval, da naj, ali postane veren popolnoma, ali pa naj boče pristen brezverec. Tako, kot dela sedaj, se samo smeji, ker, kakor on piše je celo za Prosveto preneumno. Dopisi njegovega pomočnika Martina so mi bolj po volji, ker imajo v sebi veliko bajeslovja oz. domišljije čeravno so bolj nesramni po vsebini. Martin ima namreč po njegovi izjavi moč škofa Clevelandške škofije. On piše dobesedno: "Pogodila je dobro da je prišla k meni, ker zdi se mi da bi nikdo ne prevzel te naloge raj, kot sem jaz. Šel sem takoj vso zadevo o famojštru prijaviti na pristojno mesto in posledica je bila da jo je moral, (Rev. Berk namreč) takoj pobrati iz naselbine, ne, da bi vzel kak potni list. On pravi nadalje da naj si otresemo luskine raz oči ter gremo z duhom časa naprej. Ej saj vam pravim, rojaki v naši naselbini: "Pojdimo z Martinom in z njegovim duhom. Cerkevni možje! pravim vam: pojdite raje k niemu. Kaj hodite ali pišete na škofijo za

duhovnika? Martinov "duh", ki je bil tako vsemogočen, da nam je predstavil duhovnika v Lorain, bode nam tudi drugega odkje dobil. Eh, pa ste res nevedni ker ga ne razumete in ne greste z njegovim "duhom." Predstavil ga je Rev. Berk kakor on pravi, zavoljo nekega dekleta. Hm, zgodovina pravijo se ponavlja. To je že drugo povsem pošteno dekle, s katero je skušal blatiti častitvrednega a žal, že umrlega Rev. Berk. Prvič se mu ni obneslo. Dekle ga je javno okluftala na ulici in Martin je moral zavoljo tega še v "špeh kambio" prenočevati ter tudi kazni plačati. E, ti pravica Ameriška, kaj Martin? Kaj ko bi se zopet kaj takega pripetilo? Ej, to so ti ženske. Zakaj si neki tako varujejo svojo čast? in poslušajo duhovnike, ki so seveda tega krivi, ker jih tako v cerkvi dan na dan uče. Še živalce imajo prostost ti "farji" pa jo ne dajo ljudem.

In Martin, da je šel k oblasti? Martin bodi vendar toliko dober in odgovori nam, ker Rev. Berk je že strohol v zemlji in on te ne more poklicati na odgovor. Povedi vsaj nam, ker to je naša pravica, ker on je bil naš župnik. Povedi h kakšni oblasti si šel? Kdo je bila tista oseba, ki je reprezentirala to oblast? In kdaj se je to približno zgodilo? Mi se bi radi prepričali o tistem dekretu katerega je izdala tista oblast in vsled katerega je moral iti Rev. Berk od nas. Domišljija ni dokaz resnice. Mi hočemo fakte. Ako te nam ne daš, bodeš ostal nesramen lažnivec in obrekovalec! Podpisal se nisem, zato, da ne bodeš imel prilike se zaganjati v mojo osebo. Odgovori samo nato, kar si pisal oz. kar te jaz vprašam. Stvar se tiče cele naše naselbine in ne ene same osebe. Martin naj se pazi, da i mi ne bomo začeli praviti povestice in sicer resnične. Dolgo smo molčali, če pa ne bode konec tvojih neslanosti in nesramnosti lahko priobčimo zelo interesantne reči iz "Življenja malih porednežev." Pričeli bi lahko z dramo v kateri igra glavno ulogo junak s samokresom v roki, podeč pred sabo dve slabotni ženski.

Barbertončan.

Springfield, Ill. — Najprvo želim vsemu uredniškemu osebju srečno in veselo Novo leto 1922, kakor tudi vsem naročnikom naših lepih listov Ave Maria. Edinosti in Glasnika P. S. J. Dolgo se nisem že oglašil, zato pa prosim sedaj, da mi dovolite malo prostora v Vašem listu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriškanih dolarjih. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krone:

500 kron	\$ 2.00
1,000 kron	 3.90
5,000 kron	 19.00
10,000 kron	 37.50

Za italijanske lire:

50 lir	\$ 2.75
100 lir	 5.00
500 lir	 22.75
1000 lir	 45.50

Za nakazila v ameriškanih dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljate naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOST",

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ALI STE ŽE BILI V ČREVLJARSKI TRGOVINI MR. JOS. PERKOTA, ZA ČASA "VELIKE RAZPRODAJE", KI SE VRŠI TEK OM JANUARJA? IZVANREDNA PRILIKA JE, NE ZAMUDITE JO!

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENJSKI KOLEDAR.

29. Nedelja. — To je peta nedelja v mesecu in 4. po Razglasenju Gospodovem. Sv. Evangelij pripoveduje o "Viharju na morju." — Spomin sv. Franciška Saleškega, škofa.

30. Ponedeljek. — Spomin sv. Martine, device in mučenice.

31. Torek. — Spomin sv. Petra Nolaske, spoznavalca.

1. Sreda. — Spomin sv. Ignacija, škofa in mučenca.

2. Četrtek. — Svečnica, Marijino darovanje Jezusa v tempeljnu. — Danes se blagoslovijo sveče. — V vsaki hiši imajo blagoslovljeno svečo, katero dajo umirajočemu v roke. Ako je še nimaš, preskrbi si jo ta dan. V vseh cerkvah jih prodajajo. — Dobri verniki ta dan kupijo sveče in jih darujejo za cerkev.

3. Petek. — Spomin sv. Blaža škofa in mučenca. — Prvi petek v mesecu. — Ta dan se po vseh cerkvah deli takozvani Blažev blagoslov za grlo. — Ako le moreš pojdi danes k sv. zakramentu, ker je prvi petek.

4. Sobota. — Spomin sv. Andreja Korzinskega, škofa in spoznavalca.

5. Nedelja. — Spomin sv. Agate, device in mučenice.

ker je to Božja beseda.

Vera je temelj krščanskega življenja, podlaga in korenina našega zveličanja.

Vera, katero imam tu v mislih, ni verjetnost ali verodostojnost, s katero verjamemo besede, trditve katerega človeka, ki niso nič drugega kot spremenljiva ljudska naziranja, ampak to je krščanska vera, ki temelji na nezmotljivi božji besedi in ki vstvarja v naši duši neizpodbitno sigurnost. To je vlita čednost, ki jo nam daje Bog pri sv. krstu, katero bi lahko imenovali nadnaravno luč, ki je dodana naravni luči našega razuma. Jaz pravim, dodana; ker vera nikakor ne uničuje razuma, marveč mu daje še le zmožnost, sposobnost, da vse ložje razume, zakaj mi verujemo; z drugimi besedami: nagibi vere ali verodostojnosti.

Kateri so pa ti nagibi? So vnanja, vidna dejstva, ki nam dokazujejo, da je Bog govoril k ljudem in jim razodel krščansko vero, kakor jo uči in spoznava katoliška cerkev; namreč (1) čudeži in prerokbe, ki jih vemo iz zgodovine; (2) čudežen obstoj Cerkve, kojega priča smo mi sami. Vsa ta dejstva kažejo jasno, da mora krščansko-katoliška vera, za katero ta dejstva pričajo, priti od Boga. Ti čudeži — na primer vzbujenje Lazarjevo od mrtvih ali pa Kristusovo vstajenje — so tako neoporečno združeni s katoliško vero, kakor je na primer predsednikov podpis in pečat v znamenja, da je listina pristna.

Bodimo Bogu hvaležni, da nam je z vero podal tudi vidna znamenja, vidna dejstva; prosimo Ga, da naj nam podpira s svojo milostjo, da si bomo to vero vedno ohranili čisto, trdno, ker ravno na ti veri sloni vse krščansko življenje.

To vero, te verske resnice, ta nauk moraj torej najprvo verovati; to se pravi: smatrati jih imamo kot nezmotljivo, neizpremenljivo: resnico,

ti ene solze, ako bi njegova brata Janez v starem kraju in Pavle tu pomrla. Jaz pa rečem, naj začne Peter kandidirati, kakor je pričel Pavle, pa bo videl, kako strašno njega ljubi slovenska javnost v Ameriki. Pavle če tudi špase, je vsaj dostojen in niti svojih sovražnikov ne blati ponepotrebno in ne pregrdo. Drugače pa je s Petrom. Njegov nos sega povsod, v vsak kotiček, pa naj bo v to poklican ali ne. In norčuje se in sramoti premnogokrat celo našo sv. vero, ki je katoličanom najdražji zaklad.

Sedaj, ko ste nam obljubili list Edinost po trikrat na teden, mislim da bo večini prav in všeč, da bo vsaj enkrat na teden se oglašil v listu naš Pavle. V listu Edinosti moramo imeti malo kratkočasnega berila, za pobožno berilo naj bo pa Ave Maria, to bi bilo moje mnenje. Pavle naj pa junaško gre svojo pot, in naj se kaj kmalu oglasi na svojem kornerju.

Oh Pavle, oh Pavle le nič se ne boj, Ker zmaga gotova, če tūd hud je tvoj boj
Ko prideš na korner povedal na boš, Da sovražnika zmagal zmiraj, — nam boš!

Neža Seliškar.

Chicago, Ill. — Dragi mi urednik Edinosti: — Vidim da glasujete za Pavleta Zgago. Tudi jaz rad čitam njegove dopise, zato jaz in moja družina glasujemo za Pavleta. Izročite Pavletu naše pozdrave!

Frank Gerbais z družino.

PISMO Z DOMOVINE.

Polhov Gradec, Slovenija. — V resnici sem se zelo zveselil Vašega Koledaria, ko je toliko podučnega v njem. Še enkrat najlepša hvala. — Ravno danes smo imeli slovesno opravilo po pokojnem škofu Jakobu Trobec, ki je pred tednom umrl in je doma iz naše fare. V počitnicah so bili tukaj njegovi nečaki Rev. Ivan Trobec, Rev. Jos. Trobec in Rev. Dr. Seliškar. Prav dobro smo se ta čas imeli. Najpristranejši Vas pozdravlja, udani

Fr. Golmajer, kaplan.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. Udovich, Sheboygan, Wis. — List Sedanost, ki izhaja v Novem mestu stane za Ameriko 30 dinarjev ali 120 kron.

J. O. K., Cleveland, Ohio. — Dopis sprejeli in je lep po vsebini, a ker ga niste podpisali s polnim imenom ga nemoremo priobčiti. Pošljite nam svoj polni podpis in ga bomo objavili. Ne bojte se, imena ne izdamo nikomur. Istotako velja vsem dopisnikom. Dopisov brez podpisa ne priobčujemo. Ako pa želi dopisnik, da se njegovo ime izpusti, se to rade volje stori. Vendar, uredništvo mora imeti podpis dopisnika.

PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE.

FARMA NA PRODAJ

Prodajam dobro urejeno farmo za zelo nizko ceno, ker sem primoran odpotovati v staro domovino. To je izvanredna prilika za vsakega, ki si želi na farmo in samostojno življenje. Za nadaljna pojasnila pišite lastniku:

IVAN MARIČIČ,

Box 68, Benoit, Wis.

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven. Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

RAZGLEP PO SVETU.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

NESREČA LETALA.

Pilot James Casey je pristal s svojim letalom na ledu reke Stirewsbury, kjer je bilo zbranih veliko skilzalcev. Ker se je pa zbralo okoli letala toliko ljudi, da je bila nevarnost, da se led udere, je policija pozvala pilota, da naj odjadrja. Ko je pa pilot hotel to storiti, je trenutno izgubil oblast nad strojem in stroj je zdrknil med zbrano množico. Mrs. E. G. Hovenihan je bila na mestu mrtva, njenemu bratu je pa stroj odtrgal roko.

FRANCOSKA POLITIKA.

R. Poincare-ju se je posrečilo sestaviti ministrski kabinet. Najbrže pa bo moral nadaljevati Briandovo zunajno politiko.

Pri preiskunjem glasovanju se je pokazalo, da bi bil imel Briand, ako ne bi bil odstopil, v zbornici precejšno večino. Zaraditega mora tudi novo ministristvo nadaljevati Briandovo zunajno politiko. Pariško časnikarstvo prerokuje, da se bodo razmere med Angleško in Francosko izboljšale.

ANGLO-BELGIJSKA ZVEZA.

Londonsko poročilo naznanja, da ste Anglija in Belgija podpisale medsebojni obrambeno zvezo, v kateri se Anglija zavezuje braniti Belgijo pred zunajnimi sovražniki.

PARNIK UBIL SOMA.

Parnik prezident Wilson je na potu v Ameriko zadel sredi Atlantika v soma. Vijak je prerezal velikanško ribo čez pol. Kapitan Zore poveljnik parnika pravi, da je bil to eden izmed največjih somov, kar jih je še kdaj videl.

V EGIPTU BOJKOTIRAJO BRITANCE.

V vseh pokrajinah so se organizirale posebne organizacije, ki vodijo strogi bojkot proti vsemu, kar je britanskega. Angleški trgovci, ki so se naselili v Egiptu so resno prizadeti.

ŽGANJE ŠE VEDNO V PROMETU.

Preiskovalne komisije, ki so bile razposlane na preiskovanja v razne dele Združ. Držav izjavljajo, da je sedaj v nekaterih krajih skoro več žganja v prometu, kakor pred vojno. Pravijo, da le drastične odredbe bi bile kos, da bi se to tihotapstvo omejilo. Komisija, ki se je vrnila iz Države Kentucky pravi, da bo vzelo še precej časa predno bo mogoče omejiti proizvajanje žganja.

VELIKANSKI KANAL.

Da ni Nemčija tako na tleh kaže dejstvo, da se je ustanovila v Monakovem korporacija, s kapitalom ene milijarde dvesto milijoni, ki bo s posebnim kanalom zvezala reko Reno z Donavo in Maino. Kanal bo 2.100 mil dolg. Delo bo vzelo dvajset let. 6 zatvornic bo, po katerih bodo ladije plezale doli in gori.

STRAŠNI OBMORSKI VIHARJI.

Po celem Atlantskem obrežju Amerike so divjali 11. januarja velikanski viharji. Nezmerna je škoda, katero je naredil vihar. Po mestu New York je veter na stotine ljudi pometal po tleh. Veliko ljudi si je pri tem polomilo roke in noge. Veliko jih je bilo ranjenih, ko je veter razbil šipe po oknih. V Brooklynu je vihar podrl 135 črevljev visoki dimnik.

DR. ADLER O SOCIJALIZMU.

Dunajski delavski svet se je pečal seveda tudi z izgredu dne 1. decembra 1921. Takrat povzročena škoda znaša več sto milijonov avstrijskih kron. Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, če jim podamo nekaj stavkov iz govora znanega voditelja avstrijskih socializtov Dr. Adlerja. On je rekel: "Mi, socialni demokrati, smo trdno prepričani, da pri sedanjem gospodarskem katastrofalnem položaju, v katerem se nahajamo, ni mogoče vresničiti socializma in socialističnih zahtev. Bila bi največja politična napaka, če bi rekli, da prevzamemo vladno, zato, da gremo po kostanj v ogenj za meščanske stranke. Mi moramo proletarijatu povedati, da bodo naši koraki, ki jih nameravamo storiti, zboljšali bedo samo začasno, da pa tega, kar v resnici hočemo, socializma namreč, pri sedanjem evropskem položaju nikakor doseči ne moremo, ne da ne bi hoteli, marveč ker je vsaka možnost za to izključena."

SIRITE LIST "EDINOST"!

NAZNANILO.

Prejeli smo novo zalogo knjig

SPOLNUJ ZAPOVEDI

katero je spisal Rev. Franc Bernik, župnik v Domžalah. Knjiga je lepe in podučne vsebine obsegajoča 391 strani in jo toplo priporočamo rojakom. Knjigo dobite po izvanredno nizki ceni za 50c.

Pišite na:

EDINOST,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

O delavskih razmerah žali Bog nemorem pohvalno pisati. Slabe so pri nas, pa kakor vidim so še slabše drugod. Človek komaj zasluži za življenje, na drugega sploh ni misliti.

Božične praznike smo obhajali v naši slovenski župniji prav lepo. Pri pobožnosti je bila cerkev vedno nabita. Seveda drugih narodnosti več, kakor Slovencev. Posebno sta se postavila neki mož in žena nemške rođovine, ki sta dala na svoje stroške popraviti cerkev od znotraj in znotaj. Naši rojaki pa še mesečnine nočejo plačati. To se zlasti vidi, kako ljubezen goje naši ljudje naprem svoji cerkvi. Namesto, da bi bili ponosni, ki imamo v svoji sredi duhovnika, ki je sin našega naroda, pa smo celo v sramoto samim sebi. Katoliški Slovenci! To je sad proti-verskih listov, katere mora slovenski delavec pod kaznijo primoran podpisati s svojim denarjem. Dobro so rdeči baronje v Chicagi zakovali v suženjske verige našega delavca, sedaj se mu smejejo in pljujejo naravnost v obraz. Kdor zna ta zna, pravi pregovor. Le škoda, da tega "ZNA" ne lastuje slovenski delavec, ki podpira s svojimi žulji to njemu škodljivo delovanje.

Nadalje želim opisati nekoliko delovanje naše farne šole. V šoli je nekako 160 otrok, ki so pod vrlo oskrbo naših častitih sester Dragocene Krvi Jezusove. S kako velikim zanimanjem so zrlji očetje in matere na svoje otročice na sveti dan, ki so pristopali k mizi Gospodovi. Toliko obhajencev še ni bilo menda v naši cerkvi, kot letošnji Božič.

V katoliško vero so pristopili in so bili formalno sprejeti pri zorni sv. maši ob 5 uri zjutraj trije možki in ena žena. Tako drugi narodi spoznavajo luč resnice, ki jo širi in uči naša vera. Slovenci pa zametavajo ta zaklad in teptajo po njem. Zato pa tak uspeh na vseh poljih med Slo-

venci v Ameriki.

Pozdravljam vse čitatelje in naročnike tega lista.

Franc Supanc.

Joliet, Ill. — S tem naznanjam članom Najsvetejšega Imena v Jolietu, da sem pravkar prejel nekoliko iztisov pravil oziroma obrednika N. S. I. katerih je članstvo tako potrebovalo. Knjižice so majhne prilicne za nositi v žepu, ter vsebujejo poleg obrednika tudi molitve primerne obredom N. S. I., kakor tudi pesmi in mala pravila, kakor zahteva red N. S. I. ter je vplačilna knjižica obnem.

Ker se je članstvo na zadnji seji izreklo za nje, zato jih imate zdaj na razpolago, dobite jih lahko pri društvenemu tajniku na 115 Indiana Street.

Ker sem jih prejel le malo števil, zato naj se člani podvzajo zanje, dokler ne poidejo; v slučaju da jih zmanjka, kar je neizogibno se jih bo naročilo na zahtevo članov še kaj več. Vsak član naj bi si preskrbel eno teh pravil.

Sedaj pa bratski pozdrav članstvu N. S. I., ter srečno in veselo Novo leto. S pozdravom

M. Ursich, tajnik.

Greenwood, Wis. — Kakor razvidno iz raznih dopisov za in proti Pavletu, se je vnel velik volilni boj. Nobenega dvoma ni, da bi ne izšel Pavle zmagovit v tem boju. Nedavno, je Pavletov brat Peter v svoji brozgi izjavljal, da bi ne potočil ni-

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI ODVETNIK

Dve Pisarne: v So. Chicago in v Chicago.

Naslov pisarne v So. Chicagi:
9206 Commercial Avenue.
Telephone: So. Chicago 0599.

Urađujemo na So. LaSalle St.
Soba: 1101-19.
Telephone: Central 8610.

Za sestanek se obrnite telefonično na So. Chicago 0599.

W. F. KOMPARE

SLOVENSKI NOTAR

Prodaja zemljišča. Zavaruje hiše pohištvo in druge stvari proti ognju. Prodaja parobrodne listke in pošilja denar v staro domovino.

9206 Commercial Ave.,

So. Chicago, Ill.

Phone: So. Chicago 0599.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind, Michigan, in Wisconsin. Zavaruje hiše, pohištva in avtomobile. Izdeluje notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošilja denar v staro domovino. Pregleduje abstrakte in druga te vrste dela. — Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street,

Chicago, Ill.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"S tem me zopet privedeš k dani mi nalogi. Predno pa preidem njej, bi ti se rad dokazal, da ne mora biti vse, kar verjamemo, tudi dokazano — in da se tudi vse dokazati ne da. Recimo toraj: jaz povem en stavek, ti ga zavržeš; jaz povem še en stavek, da dokazem prvega. Se daj na dvomiš ti o resnici drugega stavka, ker še ni dokazan in tako me prisiliš, da podprem drugega in tako dalje brez konca in kraja."

"Seveda", pravi Afer.

"A tega ne pomisliš, da k nekakšnemu koncu moramo enkrat priti da enkrat moramo nehati, ali pa sploh nikoli. V obeh slučajih pa vendarle še nimaš zaželenega dokaza, katerega enkrat moram ostati dolžar in brez katerega moraš biti enkrat zadovoljen, ako hočeva sploh nehati. Ako pa hočeva svoje trditve vedno višje nalagati in ž njimi nikdar ne končati, ne boš nikdar prišel do zadnjega dokaza, ki naj bi določil tvoje prepričanje. In reciva: midva ostaneva pri tretjem, desetem, petdesetem, stotem stavku, vendar nisva še nič dosegla, zakaj zadnjemu stavku manjka dokaza, ki bi te prepričal tega in potrdil prejšnje. Ali ni tako?"

Afer je čutil, da mu ne more ugovarjati. Cela družba je prikrimovala in se začudena smehljala.

"Moja želja, o imperator, je bila dokazati, da je človek tak, da mora veliko verovati, za kar nima nikakoršnega dokaza. Tudi bi bilo naše znanje zelo omejeno, ako bi bilo drugače. Kdor veruje in ve samo to, kar more dokazati, njegove duševne zaloge so zelo pomanjkljive. — Ali pa smem sedaj prositi še oba zgovorna in slavna moža tamkaj, Montana in Kapito, za mnenje, kaj mislita ona dva o teoriji, ki je sedaj na dnevnem redu?"

Predno je pa še kateri izmed vprašanih odgovoril, se je oglasil Kvint Haterij. "Avgust! dovoli mi omeniti nekoliko besedi," govoril je, ter se uljudno obrnil najprej proti imperatorju, potem pa proti Dioniziju. "Kar se mene tiče, me je ta okretini in ostroumni mladenič, ki bo brez dvojbe še enkrat kras Areopaga svojega očetovskega mesta, popolnoma pridobil na svojo stran. In zdi se mi, da z menoj tudi še premmoge te slavne skupščine. On se more meriti ne z leti, pač pa z ostrostjo svojega duha in drznostjo svojega poleta z najboljšimi med nami. Kar igraje ie razsvetlil več kakor eno temno točko; več kakor eno blodnjo, ki ie nastopila ko resnica in ko taka doslej gospodovala. Sedaj si tudi jaz vsekakor morem misliti, da bo nastopila sprememba, sprememba duhov — in da ne bo pojasnjeno samo marsikaj, kar se nam zdi zdaj svetlo kakor beli dan potisnieno v senco. Preobrat idej, ali ni to Dionizij, kar si ti predstavljaš za nalogo velikega bitja, katerega pričakuješ?"

"Tako je", odgovori mladenič navdušeno.

"Ali te smem potem prositi, da nam, namesto da se prekljaš z drugimi, razviješ svoj lastni zistem, podoben visoki, krepki stavbi. Pokaži se, da si gospodar in moister na svojem lastnem bojnem polju in se bije s tistimi, ki je unajo napasti v tvoji lastni hiši."

"Dobro govoril!" pritrdi mu Avgust. "Mogel bi sicer še zadovoljnostjo poslušati celi dan to bistroumno prerekanje, a vendar to ni tista tvoja tebi izvirnost! Pokaži se nam v pravi podobi, zidaj — mesto da razdiraš — utemelji svoj lastni zistem!"

"Ti mi zaupaš več, o imperator, kakor zmorem", odgovori Dionizij resno in skromno, skoraj prestrašen vsled posledic, ki jih pripisujejo njegovim besedam. "Nikakor si ne domišljam, da bi nastopil kakor ustanovitelj novega verskega zistema. Kaj takega moram prepustiti popolnoma drugemu. Meni se samo zdi, jaz in mi vsi, ki se pečamo s to stvarjo smo podobni vrhovom najvišjih drevov doline, v katere se zaganja vihar: že pred njegovim prihodom trepetamo — najbrže zato, da bi vsem, ki spe ob našem podnožju oznanili, da se približuje mogočen, velik dogodek."

Z menoj je enostavno takole: po dolgem raziskavanju sem prišel do prepričanja, da se v sinjih višavah pripravlja nekaj velikega, nedoumnega, a vendar želino pričakovaneega, da more biti le eno najvišje, popolno in neodvisno bitje, ki je začetnik, kakor tudi vzdrževalec in vladar tega vesolstva. In slednič, da misleči princip v nas ne samo ne umrje z našim telesom, ampak sploh nikdar ne umrje. Ti želiš zvedeti moje vzroke zato. Rad ti ustrezem. Vendar priznam, da bi mi bilo lažje govoriti o tem s prijateljem v tihi nočni uri na morskem obrežju, kakor pred to sijajno družbo v ponosni palači."

"Zdaj bomo pa poslušali celo Platona," sikne Tiberij svojemu sosedu, vendar tako, da so ga vsi slišali.

"Mogočni cesar, Plato naj se zagovarja sam. Tudi ne potrebuje moje razlage. Njegova lastna je vsakemu pristopna. Kdor pa njegovih lastnih besedi ne razume, ga bo tolikanj manj našel v mojih. Mi dva nimava prav ničesar skupnega."

Lahko gibanje se je zapazilo med družbo in marsikatero oko se je skrivši ozrlo na Tiberija, ki je komaj premagoval svojo jezo, a le zato, da bi mu pozneje to predznost toliko dražje plačal. Njegova sedanja sooproga, lepa Julija, ki ni opustila nobene priložnosti, da mu ne bi očitno pokazala svojega zaničevanja, — najbrže zato, ker tudi ona ni dobila od njega nič boljšega — se je na tihem škodoželjno nasmejala.

VI.

"Sedaj, uzvišeni", začne Dionizij po kratkem odmoru, "preidem k prvemu dokazu za obstanek enega, večnega, najvišjega bitja. Spominja se, kako je Labeo priznal, da so stvari tega sveta sprejele svojo moč od zunaj in kako je z menoj prišel do zaključka, da pomanjkanje gre pred nujnim prejetjem. Uprašamo se sedaj, kaj je to, kar je izven in nad vse mi drugimi močmi, kar je bilo pred vsemi drugimi stvarmi in kar je vse mu dalo svojo moč. To je namreč moralo obstajati. To je edina končno veljavna razlaga za obstoj vseh drugih moči in stvari. Govorili smo o verigi, katere členi nosijo eden drugega, a vendar mora biti eden zadnji — in ko pridemo do njega, se moramo nehote vprašati, kaj je tisto, ki nosi zadnji člen in z njim celo verigo? Pri tem pa moramo še pomisliti, da tisto "nekaj" mora biti naravi verige tuje, popolnoma tuje, ker bi nekaj istovrstnega bilo zopet člen verige in del te same. Tudi mora biti resnična, stalna, trajna moč, ki nosi verigo enkrat za vselej in brez katere bi cela veriga sama ob sebi razpadla. To mora biti neizpodbitna, končno veljavna in moram še dodati, naš pojem presegajoča moč, ker ako ne bi bila za nas neskončna, nezapodljiva, bi bila zopet le člen cele verige zaključkov in ne bi bila zmožna nositi sama sebe, kam še le cele verige; t. j. moč, ki nam more popolnoma pojasniti in spopolniti vse zaključke ob enem. Od dveh stvari je pa eno gotovo: ali obstoji prosta, popolnoma

neodvisna, sama v sebi vstvarjajoča pramoč, ki je bila pred vsemi silami in je ta še le povzročila njih obstoj — ali pa sploh ni nobene moči, ki bi bila obstajala pred drugo. Ta zadnja trditev bi bila pa nesmisel, oporekanje samo ob sebi, bila bi nemogućnost. Zakaj, ako bi trdili to, bi bilo isto, kakor če bi rekli: "Razen vsega je bilo še nekaj", ali, razen celote je bilo še nekaj, še druga celota. Ali se ne bi ta osmešil, ki bi se dal ujeti v svojih lastnih besedah, ki bi rekel: razen cele družbe so bili zbrani še drugi okoli uzvišene osebe Avgusta? Ali more biti več kakor celota? Ali morejo biti ob celoti gotove vrste bitij še druga bitja iste vrste? Ali morejo biti tam kjer so zedinjene vse mogoče moči in sile, še sile te ali on vrste? Ne! Kdor mi hoče ovreči to trditev, ga prosim!"

Nehal je in čakal. Nihče se ni oglasil.

OGLASI V "EDINOSTI" SO
NAJČENJEŠI.

RAZPRODAJA ZIMSKEGA BLAGA

Ker je nam vsled pozne zime ostalo veliko zimskega blaga, razprodamo isto po lastni ceni. Zima ne prizanesi, torej nakupite dokler je še čas. Prostor nam ne dopušča, da bi navedli cene, pridite se pa sami prepričati. Po 50c dobite pri nas otročje sweater-je možka in ženska spodnja oblačila, flanelaste bluze za fante, in veliko drugih reči v slovenski trgovini:

JOHN GOTTLIEB

1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

NAROČNIKI "EDINOSTI" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznajo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku do staviti vsako številko našega lista. Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pritožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam tako naznanite svoj novi naslov, kada se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakup raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let. Zahtevajte SIDRO tvorniško znamko.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsega 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kako tudi številne slike krasijo delo. Kalendar Ave Marijane stane s poštnino samo 60c za v stari kraj 75c.

Kalendar dobite pri lokalnem zastopniku ali pri pišite na:

"Edinost."

1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

Katoliški misijonarji so sejali prvo pšenico v Zdr. Državah.

Podmorski čoln je iznašel Holand, iz družbe "Krščanskih bratov" na Irskem.

Morgani, oče moderne patologije, je bil katoličan.

La Verrier, ki je odkril zvezdo Neptun, je bil katoličan.

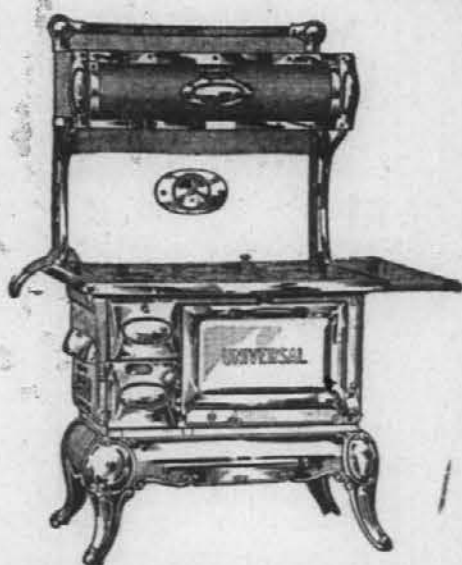
John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

1217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

Priloga za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvom. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najfinejša postelja, naslanjace, kuhinjsko pohištvo in sploh vse pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo, pridite in oglejte si mojo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovonom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO ILL.

PHONE: CANAL 597.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salato olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojem znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačujte se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street.

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němcecek

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.